

Bilag 2

Skrivelse af 20. november 1978 fra ministeren for kulturelle anliggender til folketingets finansudvalg

Spørgsmål:

Finansudvalget udbeder sig herved ministerens kommentarer til det nedenfor angivne ændringsforslag til finanslovsforslaget for finansåret 1979:

Ad det konservative folkepartis ændringsforslag

Idet henvises til bemærkningerne under c til det under nr. 49 stillede ændringsforslag oprettelse af en budgetreguleringskonto om udbedes en vurdering af denne del af forslaget. Det bemærkes, at forslagsstillerne har oplyst, at det er tanken, at afgiften skal andrage 2 kr. pr. udlån, og at der i besparelsesbeløbet tillige er indregnet en forventet aflastning af driftsudgifterne.

c. Biblioteksudlån for lånere, der ikke er pensionister eller under uddannelse, erlægges med en afgift baseret på køb af årskort eller klippekort ..... 100.000.000 kr.

Svar:

Af det samlede årlige bogudlån fra folkebibliotekerne på i alt 100.165.000 bøger (1977) er 37.627.000 udlånt fra voksenbibliotekerne (28.498.000 fra børnebibliotekerne og 34.040.000 fra skolebibliotekerne), heraf ca. 1/3 til personer, der er under uddannelse, eller pensionister, hvorefter der rester 25.000.000, for hvilke der efter forslaget skal betales afgift. (Udlån fra statsbiblioteker og fagbiblioteker er holdt uden for opgørelsen idet det må antages, at de i alt overvejende grad anvendes af uddannelsessøgende og forskere). Antallet af voksne lånere er skønsmæssigt 1.840.000, beregnet på basis af Socialforskningsinstituttets undersøgelse af, hvor mange procent af den voksne befolkning der anvender bibliotekerne (16 år og derover). Ca. 1/3 er ifølge samme undersøgelse uddannelsessøgende eller pensionister, hvorefter der rester ca. 1,2 mill. lånere i den gruppe, der skal betale afgift. Under forudsætning af,

at alle i denne gruppe vil fortsætte som lånere, skal man for at opnå et provenu på 100 mill. kr. opkræve ca. 85 kr. årligt pr. låner. Hertil kommer administrationsudgifter. Udstedelsen af årskort er på basis af en undersøgelse fra 1972 med lønniveau fra dengang beregnet til ca. 10 kr. pr. kort. Med lønstigninger og øvrig administration vil det betyde, at hver låner skal betale ca. 100 kr. årligt i afgift.

En afgift på 2 kr. pr. udlån ville – fortsat under forudsætning af uændrede lånevaner – indbringe 50.000.000 kr., hvoraf skønsmæssig mindst 0,50 kr. pr. udlån skulle anvendes til administration, hvorefter provenuet ville udgøre ikke over 37 mill. kr. Da hver låner i gennemsnit låner ca. 20 bøger årligt, ville denne fremgangsmåde betyde en udgift på ca. 40 kr. årligt pr. låner.

Det bemærkes, at provenuet i alle tilfælde vil tilfalde kommunerne, og at besparelsen for staten derfor kun bliver den besparede refusion på 20 pct., som ydes kommunerne i henhold til lovbekendtgørelse nr. 600 af 9. december 1975 om folkebiblioteker m.v. § 5, stk. 1.

En direkte statsafgift på det nævnte beløb vil medføre langt højere udgifter, idet staten da også fuldt ud skulle bære den forøgede administration.

Indførelsen af lånerkort eller klippekort ville flere steder være et administrativt tilbageskridt, idet det som led i arbejdsrationaliseringen i alle større biblioteker er indført fotonotering, hvor man registrerer hvert enkelt udlån af fotografisk vej. Der behøves ikke noget særligt lånerkort: i Københavns kommune gælder sygesikringskortet som lånerkort. Der er ingen mulighed for at kontrollere, hvor mange bøger en låner har hjemme ad gangen, men allerede før fotonoteringen slog igennem, var det blevet almindeligt at slette udlånsbegrænsningen fra reglementerne. Det betragtes nu i alle bibliote-